

11
INNOCENTIVS Episcopus seruus seruorum
dei. Ad perpetuā rei memoriā. Consueuerūt Ro-
mani pōtīfices predecessores nostri ad retinendum
puritatem religionis xp̄iane & ipsius unitatem: que
in coniunctione membroꝝ ad unum caput xp̄m vi-
delicet: eiusq; vicarium principaliter consistit: & sãc-
tam fidelium societatem: ab offensione seruandam:
arma iusticie per ministeriũ apostolatus in presenti
celebritate exercere. ¶ Nos igitur uetustum & solẽ-
nem hunc morem sequentes: excōicamus: & anathe-
matizamus ex pte dei oīpotentis patris & filii & spi-
ritus sancti: auctoritate quoq; beatoꝝ apostolorum
Petri & Pauli: ac nostra omnes hereticos Gazaros:
Patarēos pauperes de Lugduno: Arnaldistas: spero-
nistas: passagerios: Vicleuistas seu Hussitas: Fratres
cellos de opinione nūcupatos: & quoslibet alios her-
ticos quocuncq; nomine censeantur: ac omnes fautor
res receptatores: & defēsores eorundem. ¶ Item ex-
cōicam⁹ & anathematizamus oēs Piratas: Cursari-
os & latrūculos maritimos: & illos precipue: qui ma-
re nostrum a monte Argentario usq; ad Terraciā
discurrere: & nauigantes in illo depredari: mutilare:
interficere: ac rebus & bonis suis spoliare hactenus
presumpserūt & presumūt: ac omnes receptatores
eorundem & eis auxilium dantes consilium uel fauo-
rem. ¶ Item excōicamus & anathematizamus om-
nes qui in terris suis noua pedagia imponūt: uel pro-
hibita exigunt. ¶ Item excōicamus & anathemati-
zamus omnes falsarios bullarum seu litterarū apo-
stolicarum & supplicationum gratiā uel iusticiā con-
cernentiū per summum Pontificem uel Vicecācellar

colleg. salamanca



rium: seu gerentes uices eorum: aut officium Vicecancellarii Sancte Romane Ecclesie de mandato eiusdem summi Pontificis signatarum: aut sub nomine eiusdem summi Pontificis seu Vicecancellarii: aut gerentis officium predictorum signantes supplicationes easdem. ¶ Item excōicamus & anathematizamus omnes illos qui equos: arma: ferrum: lignamina: & alia prohibita deferunt Sarracenis: Thurcis: & aliis christi nominis inimicis quibus xpianos impugnant. ¶ Item excōicamus & anathematizamus omnes impedientes seu inuadentes uictualia seu alia ad usum Romane curie necessaria adducentes: uel ne ad curiam ipsam adducantur uel deferantur impediunt seu perturbant. et qui talia faciunt uel defendunt cuiuscumque fuerint ordinis: preeminentie: conditionis & status: etiam si pontificali: Regali: Reginali: aut quavis ecclesiastica uel mundana reulgeant dignitate. ¶ Item excōicamus & anathematizamus omnes illos qui ad sedem apostolicam uenientes: & recedentes ab eadem: nec non omnes illos qui iurisdictionem ordinariam uel delegatam aliquam non habent in eadem curia morantes temeritate propria rapiunt: spoliant: & detinent: aut ex proposito deliberato verberare: mutilare: uel interficere presumunt: & qui talia fieri faciunt seu mandant. ¶ Item excōicamus et anathematizamus omnes illos qui per se uel alium seu alios quascumque personas ecclesiasticas uel seculares ad Romanam curiam super earum causis & negociis recurrerent: illaque in eadem curia persequerentur: aut procurantes negociorum gestores: aduocatos uel procuratores ipsorum: uel etiam auditores seu iudices super dictis causis seu negociis deputatos occasione causarum uel

112
negociorum homini uerberant: mutilant uel occidunt: aut bonis spoliant ac illos qui ne litteris & mandatis apostolice sedis & legatorum ac nuntiorum & iudicum delegatorum eiusdem gratiam uel iustitiam concernentibus: decretis super illis & re iudicata processibus executorialibus non habito primo eorum beneplacito & assensu pareatur: ne uel tabelliones & notarii super huiusmodi litterarum & processuum executione instrumenta seu acta conficere: aut confecta parti cuius interest tradere sub grauissimis penis prohibere statuere seu mandare: quiue in animarum earum dem periculum se a nostra & Romani pontificis pro tempore obedientia pertinaciter subtrahere: seu quomodolibet recedere presumunt: qui uel iurisdictionem seu fructus ad ecclesiasticas personas pertinentes usurpant uel rapiunt et qui pro se uel alium seu alios directe uel indirecte predicta exequi uel procurare: aut in eiusdem consilium auxilium uel fauorem prestare non uerentur: cuiuscumque preeminentie: dignitatis: ordinis: conditionis: aut status fuerint: etiam si pontificali: Regali: Reginali: uel quavis alia prefulgeant dignitate.

¶ Item excōicamus & anathematizamus omnes & singulos qui temporale dominium aut aliquam iurisdictionem seu superioritatem obtinentes etiam si Marchionali Ducali Principali & Regali dignitate & auctoritate etiam ecclesiastica prefulgeant qui per eorum decreta ordinationes statuta. Inhibitiones edicta seu mandata penalia uel non penalia prohibuerunt hactenus et pro tempore prohibent ne quisquam litteras extra loca eorum temporali dominio seu iurisdictioni subiecta de vacatione alicuius beneficii seu beneficiorum scri-



bere & aliquem absentem de ea re certiorari p̄sumāt
quiue illos qui factas uel faciēdas eis apostolica auc
toritate p̄tēpore ecclīay. monasterioꝝ dignitatū ad
ministratiōnū & officiorum canonicatuū & p̄bendaꝝ
rū aliorūq; b̄nificiorū ecclīasticoꝝ quorūlibet ī locis
eorum tēporalis dominiū consistentiū collatiōes p̄ui
siones et comendas quascūq; p̄sequūtur ut ab eay. et
causarum quas desuper in Ro. curia uel extra eam
cōmitti dicta auctoritate obtinuerūt p̄secutione des
sistant et ut factas auctoritate iudicū de sup. deputa
torum etiā causarum palati apostolici auditorum
citaciones inhibiciones & mandata ac per eos litas
sententias p̄mulgatasq; in non parentes eis et eorū
moniciōibus & mandatis. ecclīasticas censuras et pe
nas per eosdem et iudices uel alias reuocari et liga
tos dictis censuris etiā id non petētes absolui et om
nia gesta contra eos annullari faciant et nōnūquā cō
sanguineos affines p̄curatores seu negotioꝝ gestores
eorūdē ad id fieri faciendum seu p̄curandū per eorū
mandata penalia p̄sonalē detētionē & īcarcerationē
p̄scriptionē religationem penay. & mulctay. exact
ionem bonorum confiscationem ac alias cōpellunt
quique p̄missa fieri mandant uel exequūtur & ut fi
ant directe uel indirecte tacite uel expresse consulūt
suadēt seu cū possint ne id fiat obuiare et ut cū factū
est reuocetur operari non curant

¶ Item excōmunicamus & anathematizamus om
nes mutilantes: unlnerantes: interficientes: seu capiē
tes & detinentes siue depredantes Romipetas: & pe
rēgrinos ad Urbem causa deuotiōis et peregrinati
onis accedentes & in ea morantes uel recedentes ab

113
ipsa: & in his dantes auxilium: consilium uel fauorē
¶ Item excōmunicamus et anathematizamus om
nes illos qui per se uel aliū seu alios directe uel indi
recte sub quocūq; titulo uel colore occupāt detinēt uel
hostiliter discurrūt seu inuadūt: aut occupare detine
re uel discurrere hostiliter presumūt in totū seu in par
tē almā urbem Regna Sicilie seu Trinacrie Insulas
Sardinie Corsice terram citra Farum: patrimoniū
beati Petri in Tuscia: ducatū Spoletanū Comitātū.
Venaisinū. Sabineñ: Marchie anchonitane: Masse
trebarie Romandiole Campanie: atq; maritime pro
uincias ac terras specialis cōmissionis Arnul forum
ciuitatesq; nostras Bononieñ ferrarieñ Beneuentañ
Perusin: Auinioneñ. Ciuitatis castelli: Tudertiñ et
alias ciuitates terras et loca: uel iura ad ipsam Roma
nam ecclesiā spectantia & pertinentia & adherētes
ac fautores et defensores eorū: seu in his dātes eisdē
auxiliū consiliū uel fauorem. Non obstātib⁹ quibus
cūq; priuilegiis indulgentiis: ac litteris apostolicis ge
neralibus uel specialib⁹ eis uel eorum alicui uel alicq;
bus: cuiuscūq; ordinis status uel cōditionis dignita
tis ac preeminētie fuerint etiā si ut premittitur. Pō
tificali Regali. uel Reginali seu quauis alia ecclīastica
uel mundana prefulgeant dignitate: a predicta sede
quauis forma uel tenore cōcessis q̄ excōicari aut ana
thematizari non possit per litteras apostolicas non
facientes plenā et expressā ac de uerbo ad uerbum de
indulto hmōi: ac ordinib⁹: locis nominibus p̄priis
cognominib⁹: ac dignitatib⁹ eorū mentionē nec nō
consuetudinib⁹ & obseruātiis scriptis & nō scriptis
et aliis contrariis q̄buscūq; per que contra nostros



processus homini ac sententias quominus includantur in
eis se iuuare ualeant aut tueri. et que quo ad hoc pe
nitus tollimus & oino reuocamus: a quibus quidem
sententiis nullus per alium quam per Romanum pontificem
nisi duntaxat in mortis articulo constitutus absolui pos
sit nec etiam tunc nisi de stando sancte matris ecclesie
mandatis satisfactioe: uel sufficenti cautioe prestitis eti
am preteritu confessionaliu seu quauis facultatu
uerbo litteris aut quauis alia scriptura: etiam in qua
et sola signatura sufficeret concessis: & queuis deroga
toriarum derogatoriis fortiores et efficaciores & in
solite clausule inserte apparerent quibusuis perso
nis cuiuscumque preeminentie: dignitatis conditiois
aut status fuerint etiam si ut premittitur Pontificali
Regali: Reginali uel quauis alia prefulgeant dignitate
religiosis & secularibus utriusque sexus: capitulis colle
giis conuentibus ordinibus etiam medicantiu & mi
litarum hospitalibus confratriis & uniuersitatibus
concessarum a nobis uel a predicta sede & quas con
cedi quolibet continget in futurum. ¶ Illos autem qui
contra tenorem prentium talibus uel eorum alicui uel alii
quibus absolutiois beneficium impendere defacto pre
sumserint excommunicationis & anathematizationis sen
tentia innodamus eisque predicatiois lectionis admi
nistratiois sacramentorum & audiendi confessiones officia
interdicimus. ¶ Predicantes & declarantes aperte trans
gressoribus & contemptoribus supradictis nos gra
uius contra eos spiritualiter & temporaliter per expen
dit cognouerimus processuros. Et nihilominus quod
quid egerint absoluendo uel alias nullius sit: roboris
uel momenti. ¶ Ut autem huiusmodi nostri processus

1140
ad comem omnium noticiam deducantur chartas seu mem
branas processuum continentes eosdem in ualuis basilicam pri
ncipis apostolorum & sancti Iohannis lateranensis de ur
be affigi seu appendi faciemus: qui processuum ipsos suo qua
si sonoro preonio: & patulo iudicio publicabunt: ut hii
quos processuum homini contigunt quod ad ipsos non puener
int: aut ipsos ignorauerint: nullam possit excusatioem pre
tendere uel ignorantiā allegare cum non sit uerisimile quo
ad ipsos remanere incognitum quod tam patenter omnibus
publicatur. ¶ Verum ut presertes littere ac omnia & singula
ineis contenta eo sunt notiora: quo in plerisque ciuitatibus
& locis fuerint patefacta: Venerabilibus fratribus Pa
triarchis Primatibus Archiepiscopis: Episcopis: & locor
um ordinariis ubilibet constitutis: per hec scripta com
mittimus: & in uirtute sancte obediencie districte preci
piendo mandamus quatinus per se uel alium seu alios pres
ertes litteras postquam eas receperint: seu earum habuerint no
ticiam saltem semel in anno: aut pluries per expedire
uiderint in ecclesiis suis: dum maior in eis populi multi
tudo ad diuina conuenerit soleniter publicet: et ad christi
fidelium mentes deducat: nunciet & declaret. ¶ Nulli er
go omnino hominum liceat hanc paginam nostre excomica
tionis: anathematizationis reuocationis: innodationis
interdicti: predictionis declarationis: commissionis &
mandati infringere: uel ei ausu temerario contraire.
Si quis autem hoc attemptare presumpserit indignationem
omnipotentis dei: ac beatorum Petri & Pauli apostolorum
eius nouerit se incursurum. Datus Rome apud sanctum
Petrum: Anno incarnationis dominice. M. cccc. lxxxiii
xiiii kal. May Pontificatus nostri Anno octauo.

